

A nagy földrajzi felfedezések és következményei

XV. századtól lassú fejlődés indult meg Európában:

- Fejlődött az ipar, mezőgazdaság
- Nőtt a népesség
- Nyugat-Európa nem tudta ellátni a megnőtt népességet, ezért Kelet-Európából élelmiszert importáltak, cserébe oda iparcikket deportáltak (kontinentális munkamegosztás)

Felfedezések okai:

- Európai nemesfémbányák kimerültek
- Törökök megszerezték a levantei kereskedelem hasznát

Lehetővé tette a felfedezéseket

- Spanyolország és Portugália megerősödése
- Tudományos és technikai fejlődés (iránytű, térkép)

Felfedezések:

- 1471: Portugálok átlépték az egyenlítőt
- 1487: Portugál Diaz elérte Afrika déli csúcsát
- 1492: A spanyolok által támogatott Colombus elérte Amerikát
- 1498: Vasco da Gamma Afrikát körbehajózva elérte Indiát
- 1519-1522: Magellán körülhajózta a Földet

Következmények:

- Megkezdődött az új kontinens kifosztása
- Ültetvényeket, bányákat hoztak létre -> gyarmatosítás (azték, maja, inkákat fosztottak ki)
- Nemesfémek, új növények áramlottak Európába (paradicsom, paprika, burgonya, dohány)
- Kialakult a világkereskedelem
- Lezajlott az árforradalom (élelmiszer-árrobbanás)
- A céhek már nem tudták kielégíteni az igényeket, így létrejött az új üzemforma, a manufaktúra

Manufaktúra:

- Olyan ipari üzem, ahol nagyobb számú bér munkás dolgozik, a tőkés tulajdonában lévő eszközökkel, nyersanyagokkal
- Jellemző:
  - Munkamegosztás
  - Szabad verseny
  - Kézi eszközök használata
  - Többet olcsóbban termel
  - Minőség romlott

Új társadalmi rétegek alakultak ki (tőkés, bér munkás)

Angliában és a Német- Alföldön bekerítésekre került sor (földesurak kisajátították a közös földeket, parasztgazdaságokat, a szántókat legelőkké alakították, juhtenyésztésre térte át)